No. of Printed Pages : 9

MJM–030/MDC-006

MASTER OF ARTS IN JOURNALISM AND MASS COMMUNICATION/ MASTER OF ARTS IN DEVELOPMENT JOURNALISM (MAJMC/MADJ)

Term-End Examination

December, 2024

MJM-030/MDC-006 : MEDIA AND COMMUNICATION THEORIES

Time : 3 Hours *Maximum Marks : 100*

Note : *Attempt any **five** questions. All questions carry equal marks.*

---

1. Discuss the development of the Two-Step Flow Theory. How does this theory help to understand the social change ? Give relevant examples. 20

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

2. Analyse the role of Cultivation Theory in understanding the long-term effects of television on viewers. How does it influence public perception ? 20

3. Describe the Agenda-Setting Theory. How do media organisations influence the public agenda ? Support your answer with contemporary examples. 20

4. Critically examine the Spiral of Silence Theory. How does it explain the suppression of minority opinions in society ? 20

5. Explain the concept of Uses and Gratifications Theory. How does this theory shift the focus from what media do to people to what people do with media ? 20

6. Discuss the principles of Semiotics and their application in media studies. Provide examples to illustrate the interpretation of media texts. 20

7. Discuss the concept of Hegemony as proposed by Antonio Gramsci. How is it relevant in the analysis of media content and power structures ? 20

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

8. Write short notes on any *four* of the following :

4×5=20

(a) Cognitive Dissonance Theory

(b) Propaganda Model

(c) Symbolic Interactionism

(d) Theories of Media Dependency

(e) Feminist Media Theory

(f) Public Sphere

(g) Technological Determinism

(h) Encoding/Decoding Model

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

MJM–030/MDC-006

पत्रकारिता और जनसंचार में परास्नातक/विकास पत्रकारिता में परास्नातक

(एम.ए.जे.एम.सी./एम.ए.डी.जे.)

सत्रांत परीक्षा

दिसम्बर, 2024

एम.जे.एम.–030/एम.डी.सी.–006 : मीडिया और संचार सिद्धांत

समय : 3 घण्टे अधिकतम अंक : 100

नोट : *किन्हीं* ***पाँच*** *प्रश्नों के उत्तर लिखिए। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।*

1. टू–स्टेप फ्लो थ्योरी के विकास पर चर्चा कीजिए। यह सिद्धान्त, सामाजिक परिवर्तन को समझने में कैसे मदद करता है ? प्रासंगिक उदाहरण दीजिए। 20

2. दर्शकों पर टेलीविजन के दीर्घकालिक प्रभावों को समझने में कल्टीवेशन थ्योरी की भूमिका का विश्लेषण कीजिए। यह सार्वजनिक धारणा को कैसे प्रभावित करता है ? 20

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

3. एजेंडा-सेटिंग थ्योरी का वर्णन कीजिए। मीडिया संगठन सार्वजनिक एजेंडे को कैसे प्रभावित करते हैं ? समकालीन उदाहरणों के साथ अपने उत्तर का समर्थन कीजिए। 20

4. स्पाइरल ऑफ साइलेंस थ्योरी की आलोचनातमक जाँच कीजिए। यह समाज में अल्पसंख्यक विचारों के दमन की व्याख्या कैसे करता है ? 20

5. उपयोग और संतुष्टि सिद्धांत की अवधारणा की व्याख्या कीजिए। यह सिद्धांत, मीडिया लोगों के साथ क्या करता है, से ध्यान हटाकर लोग मीडिया के साथ क्या करते हैं, पर कैसे केन्द्रित करता है ? 20

6. मीडिया अध्ययन में सेमिओटिक्स के सिद्धांतों और उनके अनुप्रयोग पर चर्चा कीजिए। मीडिया सामग्री की व्याख्या को स्पष्ट करने के लिए उदाहरण प्रदान कीजिए। 20

7. एंटोनियो ग्राम्शी (Antonio Gramsci) द्वारा प्रस्तावित हेजेमनी की अवधारणा पर चर्चा कीजिए। मीडिया विषय-वस्तु और सत्ता संरचनाओं के विश्लेषण में यह किस प्रकार प्रासंगिक है ? 20

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

8. निम्नलिखित में से किन्हीं **चार** पर संक्षिप्त टिप्पणियाँ लिखिए : $4 \times 5 = 20$

(क) संज्ञानात्मक असंगति सिद्धांत

(ख) प्रोपेगैंडा मॉडल

(ग) प्रतीकात्मक अंत:क्रियावाद

(घ) मीडिया निर्भरता के सिद्धांत

(ङ) नारीवादी मीडिया सिद्धांत

(च) सार्वजनिक क्षेत्र (Public Sphere)

(छ) तकनीकी नियतिवाद (Technological Determinism)

(ज) एन्कोडिंग/डिकोडिंग मॉडल

× × × × × × ×

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

MJM-030/MDC-006(Tamil)

M.A. in Journalism and Mass Communication (MAJMCT)/PG Diploma in Journalism and Mass Communication (PGJMCT)

Term-End Examination

December, 2024

MJM-030/MDC-006: MEDIA AND COMMUNICATION THEORIES

Time : 3 Hours *Maximum Marks : 100*

MJM-030/MDC-006

இதழியல் மற்றும் மக்கள் தொடர்பில் முதுகலை பட்டம் (MAJMCT)/ இதழியல் மற்றும் மக்கள் தொடர்பில் முதுகலை டிப்ளமோ (PGJMCT)

கால-முடிவு தேர்வு

டிசம்பர்- 2024

MJM-030/MDC-006: ஊடகம் மற்றும் தகவல் தொடர்பு கோட்பாடுகள்

நேரம் : 3 மணி *உயர்ந்தபட்ச மதிப்பெண்கள் : 100*

குறிப்பு : ஏதேனும் ஐந்து கேள்விகளுக்கு பதிலளிக்கவும். அனைத்து வினாக்களுக்கும் சமமான மதிப்பெண்கள் உள்ளன.

---

1. இரண்டு-படி தகவல் பரிமாற்றக் கோட்பாட்டின் வளர்ச்சியைப் பற்றி விவாதிக்கவும். சமூக மாற்றத்தை புரிந்து கொள்ள இந்த

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

கோட்பாடு எவ்வாறு உதவுகிறது? பொருத்தமான உதாரணங்களைக் கொடுங்கள். 20

2. பார்வையாளர்கள் மீது தொலைக்காட்சியின் நீண்ட கால விளைவுகளைப் புரிந்து கொள்வதில் வளர்ப்புக் கோட்பாட்டின் பங்கை பகுப்பாய்வு செய்யுங்கள். இது பொதுமக்களின் உணர்வை எவ்வாறு பாதிக்கிறது என்பதை விளக்குங்கள்? 20

3. ஊடக முன்னிலை அமைப்புக் கோட்பாட்டை விவரிக்கவும். ஊடக நிறுவனங்கள் பொது முன்னிலைப்படுத்துதலை எவ்வாறு பாதிக்கின்றன? சமகால உதாரணங்களுடன் உங்கள் பதிலை விவரிக்கவும். 20

4. ஸ்பைரல் ஆஃப் சைலன்ஸ் தியரியை விமர்சன ரீதியாக ஆராயுங்கள். சமூகத்தின் சிறுபான்மை கருத்துக்கள் ஒடுக்கப்படுவதை இது எவ்வாறு விளக்குகிறது? 20

5. பயன்கள் மற்றும் மனநிறைவு கோட்பாட்டின் கருத்தை விளக்குங்கள். இந்த கோட்பாடு மக்களுக்கு ஊடகம் என்ன செய்கிறது என்பதில் இருந்து மக்கள் ஊடகத்துக்கு என்ன செய்கிறார்கள் என்பது வரை எவ்வாறு கவனம் செலுத்துகிறது? 20

6. செமியோடிக்ஸ் கொள்கைகள் மற்றும் ஊடக ஆய்வுகளில் அவற்றின் பயன்பாடு பற்றி விவாதிக்கவும். ஊடக நூல்களின் விளக்கத்தை விளக்குவதற்கு எடுத்துக்காட்டுகளை வழங்கவும். 20

7. அன்டோனியா கிராம்சி முன்மொழிந்த மேலாதிக்கத்தின் கருத்தைப் பற்றி விவாதிக்கவும். ஊடக உள்ளடக்கம் மற்றும் அதிகார அமைப்புக்களின் பகுப்பாய்வில் இது எவ்வாறு பொருத்தமானது?

Downloaded from www.IGNOUBABA.com

8. பின்வருவனவற்றில் ஏதேனும் நான்கில் (ஒவ்வொன்றுக்கும் 5 மதிப்பெண்கள்) சிறு குறிப்புக்களை எழுதவும்.

   a. அறிவாற்றல் விலகல் கோட்பாடு

   b. பிரச்சார மாதிரி

   c. குறியீட்டு தொடர்புவாதம்

   d. ஊடக சார்பு கோட்பாடுகள்

   e. பெண்ணிய ஊடகக் கோட்பாடு

   f. பொது விவாதகளம்

   g. தொழில்நுட்ப நிர்ணயம்

   h. என்கோடிங் / டிகோடிங் மாடல்

Downloaded from www.IGNOUBABA.com